

- LAUTERER P. 1992: Rovnakokřídlovce (part.) *Auchenorrhyncha*. [W:] ŠKAPEC L. (red.): Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSFR. Bezstavovce, **3**: 77-80.
- NAST J. 1973: Uzupełnienia i sprostowania do fauny *Auchenorrhyncha* (Homoptera) Polski. Fragm. faun., **19**: 39-53.
- NAST J. 1976: Piewiki – *Auchenorrhyncha* (Cicadodea). Kat. Fauny Pol., Warszawa, XXI (1), **25**: 1-256.
- REMANE R., ACHTZIGER R., FRÖHLICH W., NICKEL H., WITSACK W. 1998: Rote Liste der Zikaden (Homoptera, Auchenorrhyncha). [W:] BINOT M., BLESS R., BOYE P., GRUTKE H., PRETSCHER P. (red.): Rote Liste gefährdeter Tiere Deutschlands. Schriftenreihe für Landschaftspflege und Naturschutz, **55**: 243-249.

Stonkowate (*Coleoptera: Chrysomelidae*) zbiorowisk borowych Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”

Chrysomelid beetles (*Coleoptera: Chrysomelidae*) of coniferous forest communities of the „Lasy Janowskie” Landscape Park

RADOSŁAW ŚCIBIOR

Katedra Zoologii, Akademia Rolnicza, ul. Akademicka 13, 20-950 Lublin

ABSTRACT: In the years 1996–2000 the chrysomelid fauna of five coniferous forest associations of the „Lasy Janowskie” Landscape Park (SE Poland) were investigated. The most of species were collected in mixed coniferous forest – *Quercus robur-Pinetum* (50), suboceanic fresh coniferous forest – *Leucobryo-Pinetum* (26), upland fir mixed forest – *Abietetum polonicum* (23), respectively. Much poorer fauna of *Chrysomelidae* was characteristic for inland wet coniferous forest – *Molinio-Pinetum* (12) and continental marshy coniferous forest – *Vaccinio uliginosi-Pinetum* (11). The qualitative composition of chrysomelid fauna of associations given above were similar to the other protected regions of Poland. The main factor influenced the increase of *Chrysomelidae* biodiversity was the growing number of broad-leaf trees and shrubs in the brushwood level.

KEY WORDS: nature protection, *Coleoptera*, *Chrysomelidae*, SE Poland, landscape park.

Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie” jest jednym z najlepiej zachowanych, zwartych kompleksów leśnych (z dominacją zespołów borowych) w Polsce. W latach 1996–2000 badano zgrupowania stonkowatych w pięciu zespołach: boru świeżego, wilgotnego, bagiennego, wyżynnego jodłowego boru

mieszanego oraz kontynentalnego boru mieszanego. Odłowów chrząszczy dokonywano wśród roślinności runa oraz warstw podszytu i drzew. Najwięcej gatunków złowiono w borze mieszanym (50, dominanty na drzewach i krzewach: *Phratora vitellinae*, *Galerucella lineola*, *Lochmaea capreae*, na roślinności zielnej: *Lochmaea capreae*, *Chaetocnema laevicollis*, *Phyllotreta vittula*); świeżym (26, dominanty na drzewach i krzewach: *Altica aenescens*, *Lochmaea capreae*, na roślinności zielnej: *Lochmaea suturalis*, *Chaetocnema laevicollis*); w wyżynnym jodłowym borze mieszanym (23, dominanty na roślinności zielnej: *Batophila rubi*, *Longitarsus parvulus*, *Phyllotreta vittula*). W borze wilgotnym i bagiennym fauna stonkowatych była wyjątkowo uboga (odpowiednio 12 gatunków, dominanty na drzewach i krzewach: *Phratora laticollis*, *Ph. vitellinae* dominanty na roślinności zielnej: *Galerucella grisescens*, *Chaetocnema laevicollis* i 11 gatunków, dominant na roślinności zielnej: *Lochmaea suturalis*).

Najwyższą wartość ekologiczną (Q_2) na obszarze Parku osiągnęło zgrupowanie stonkowatych kontynentalnego boru mieszanego (29,82%), a w pozostałych zespołach wartość ta była znacznie niższa (10,27–19,25%). Bory mieszane, z większą liczbą gatunków liściastych, cechowały się również relatywnie wyższymi wskaźnikami bogactwa gatunkowego (d) *Chrysomelidae* (18,52 – kontynentalny, 10,03 – wyżynny) w przeciwieństwie do zgrupowań stonkowatych borów świeżego, wilgotnego i bagiennego (9,53–3,87), w których odłowiono niewielką liczbę gatunków.

Większość gatunków stonkowatych unika zbiorowisk borowych, z których jedynie bór mieszany stanowi w Parku zbiorowisko dość atrakcyjne dla nielicznych gatunków dendrofilnych. Podobnie ubogim składem gatunkowym charakteryzują się analogiczne zbiorowiska na innych dotychczas przebadanych obszarach nizinnych i wyżynnych Polski – Puszcza Białowieska, Bory Tucholskie, Puszcza Biała, Rostocze (WAŚOWSKA 1993, 1994, 2001 a, 2001b).

Przy porównaniu składu zgrupowań stonkowatych Lasów Janowskich i przyległego Rostocza (WAŚOWSKA 1994) najwyższe podobieństwo ($J=54,54\%$) uzyskano dla wyżynnego jodłowego boru mieszanego. Nieco wyższy wskaźnik cechował jedynie zgrupowania stonkowatych kontynentalnego boru mieszanego w Lasach Janowskich i grądów Rostocza ($J=55,42\%$). Potwierdza to fakt, że rosnący udział gatunków drzew liściastych w ekosystemach borowych zwiększa bioróżnorodność fauny tej rodziny chrząszczy. Jedynym gatunkiem związanym z sosną w Parku był *Cryptcephalus pini*, natomiast najczęściej gatunków odłowiono na wierzbach szerokolistych (23), wąskolistnych (15) i topoli osice (10).

PIŚMIENNICTWO

- WAŚOWSKA M. 1993: Leaf beetles (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) of selected pine forests in Poland. *Fragm. faun.*, **36**: 387-396.
- WAŚOWSKA M. 1994: Stonkowate (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) wybranych zbiorowisk roślinnych Roztocza. *Fragm. faun.*, **37**: 211-266.
- WAŚOWSKA M. 2001a: Stonkowate (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) Puszczy Białowieskiej – stan poznania. *Parki nar. rez. Przyr.*, **20** (3): 99-105.
- WAŚOWSKA M. 2001b: Changes in chrysomelid communities (*Coleoptera*, *Chrysomelidae*) from pine forests in Poland. *Fragm. faun.*, **44**: 59-72.

Piewiki (*Hemiptera*: *Fulgoromorpha* et *Cicadomorpha*)
projektowanego Jurajskiego Parku Narodowego

Planhoppers and leafhoppers (*Hemiptera*: *Fulgoromorpha* et
Cicadomorpha) of the projected Jurassic National Park

DARIUSZ ŚWIERCZEWSKI

Zakład Ochrony Środowiska WSP, Al. Armii Krajowej 13/15, PL 42-201 Częstochowa,
e-mail: dswier@wsp.czyst.pl

ABSTRACT: A proposal of establishing a Jurassic National Park, located in the northern part of the Kraków-Częstochowa Upland, has been put forward to protect the unique limestone landscape of this region with its rich and varied vegetation and fauna. As regards planhoppers and leafhoppers, communities of these insects were investigated in several phytocenoses characteristic of this area. In beech forests: *Dentario enneaphylidis-Fagetum*, *Luzulo pilosae-Fagetum* and *Carici-Fagetum* 55 species have been recorded with the dominant – *Fagocyba douglasi* (EDW.). Research on sandy and xerothermic grasslands: *Spergulo vernalis-Corynephorum*, *Diantho-Armerietum elongatae*, *Festucetum pallentis* and of *Cirsio-Brachypodium* alliance, a total of 110 species have been found with rare psammo- and xerothermophilous taxa such as *Anakelisia perspicillata* (BOH.), *Eurybregma nigrolineata* SCOTT, *Metropis inermis* WAGN., *Utecha lugens* GERM., *Micantulina stigmatipennis* (M. et R.), *Wagneriala incisa* (THEN) and *Balclutha calamagrostis* OSS.

KEY WORDS: *Hemiptera*, *Fulgoromorpha*, *Cicadomorpha*, Kraków-Częstochowa Upland, Jurassic National Park

Piewiki, należące do rzędu pluskwiaków, to fitofagi żywiące się sokiem roślinnym, występujące w dużej liczebności i ze znacznym zróżnicowaniem w większości ekosystemów lądowych. Zasadlają zarówno warstwę zielną,